

ILMAVAROTOIMET

Yleistä	<p>Ilmavarotoimissa estetään ilmassa leijailevien partikkelien välityksellä tapahtuva tartunta.</p> <p>Tavanomaisten varotoimien lisäksi olennaista on hengityksensuojainten käyttö ja potilaan hoitaminen sulkuutilallisessa huoneessa, jossa on alipaineistusmahdollisuus.</p> <p>Ne kohdat, jotka eroavat tavanomaisiin varotoimiin, on merkitty sinisellä.</p>
Potilashuone	
Huoneen valinta	<ul style="list-style-type: none"> • Sulkuutilalla ja tehokkaalla ilmanvaihdolla varustettu, käytävään nähden alipaineinen huone, jossa oma WC ja pesutila sekä sulkuutila. • Jos alipainehuonetta ei ole käytettävissä, voidaan käyttää yhden hengen huonetta sulkuutilalla. • Katso tarkemmat tautikohtaiset käytännöt ohjeen lopusta
Huoneen varustelu	<ul style="list-style-type: none"> • Laita oveen tai sulkuun ovikyyltti ilmavarotoimista • Potilaskohtaiset hoito-, tutkimus- ja siivousvälineet, pyykki- ja jäteastiat • Varaa vain 1 vrk tarpeisiin välineitä ja tarvikkeita • Älä säilytä lavuaarin ympärillä olevalla tasolla mitään tavaroita
Käsihygieniat ja suojakäsineet	
Desinfioi kädet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ennen kuin kosketat potilasta tai hänen lähiympäristöä 2. Juuri ennen aseptista toimenpidettä 3. Ennen suojakäsineiden pukemista ja niiden riisumisen jälkeen 4. Potilaaseen tai potilaan lähiympäristön koskettamisen jälkeen <ul style="list-style-type: none"> • Ennen elintarvikkeiden käsittelyä • WC-käynnin jälkeen käsien saippuapesun jälkeen
Käytä suojakäsineitä	<ul style="list-style-type: none"> • Kun käsittelet eritteitä, haavoja, ihorikkoja, limakalvoja tai eritteillä kontaminoituneita alueita tai välineitä • Ota suojakäsineet paketista aina desinfioiduin käsin • Vaihda suojakäsineet tarvittaessa aseptisen työjärjestyksen mukaan • Desinfioi kädet suojakäsineiden riisumisen jälkeen • Pue suojakäsineet juuri ennen tarvetta ja riisu ne heti tarpeen päätyttyä

Pese kädet vedellä ja saippualla	<ul style="list-style-type: none"> • Kun kädet ovat näkyvästi likaiset tai tuntuvat likaisilta • WC-käynnin jälkeen • Kun olet hoitanut gastroenteriittipotilasta
Kellot, korut, kynnet ja iho	<ul style="list-style-type: none"> • Rannekello, älykello, sormukset, käsikorut, rakenne- ja geelikynnet sekä kynsilakka ovat kielletty • Kynsien tulee olla lyhyet ja käsien iho ehjä
Ohjaa potilasta ja vierailijaa	<ul style="list-style-type: none"> • Käyttämään käsihuuhdetta ja pesemään kädet wc-käynnin jälkeen • Käy läpi potilaan kanssa: Käsihygieniaoapas
Suojaimet	
Hengityksen-suojain	<ul style="list-style-type: none"> • FFP2- tai 3-luokan hengityksensuojain aina ilmavarotoimihuoneessa • Pue ja riisu sulkuutilassa tai huoneen ulkopuolella • Kts. FFP2- ja FFP3-hengityksensuojaimet-ohje
Suojalasit tai visiiri	<ul style="list-style-type: none"> • Jos on riski eritteiden roiskumisesta kasvoille • Aerosolia tuottavissa toimenpiteissä
Suojatakki tai hihallinen esiliina	<ul style="list-style-type: none"> • Jos on riski eritteiden roiskumisesta iholle tai työvaatteille
Suojaimien pukeminen ja riisuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Suojaimet puetaan sulkuutilassa tai potilashuoneen ulkopuolella • Suojaimet riisutaan potilashuoneessa (vain FFP2 tai FFP3-hengityksensuojain riisutaan viimeisenä vasta sulkuutilassa tai huoneen ulkopuolella).
Eritealtistumisen vähentäminen	
Eritetahrat	<ul style="list-style-type: none"> • Poista näkyvät eritetahrat välittömästi • Huom! Tarkista tarvittava desinfektioainepitoisuus, kts. Eritetahradesinfektio-ohje
Pistävät ja viiltävät esineet	<ul style="list-style-type: none"> • Laita pistävät ja viiltävät esineet suoraan keräysastiaan • Älä laita käytettyjä neuloja takaisin neulansuojukseen • Kts. Veritapaturmaohjeet
Hoito- ja tutkimusvälineiden huolto, potilashuoneen siivous	
Hoito- ja tutkimusvälineet	<ul style="list-style-type: none"> • Huonekohtaiset tai kertakäyttöiset välineet • Monikäyttöisten puhdistus, desinfektio tai sterilointi käyttötavan mukaan, kts. Hoito- ja tutkimusvälineiden puhdistusohje • Älä laske hoito-/tutkimusvälineitä potilaan sängylle

Siivous	<ul style="list-style-type: none"> • Huonekohtaiset siivousvälineet • Samat suojaimet kuin hoitavalla henkilökunnalla • Kts. Potilashuoneen siivous-ohje (Kymen Tuki) • Tyhjennä huone hoitotarvikkeista ennen loppusiivousta
Likapyykki, eritteet ja jätteet	<ul style="list-style-type: none"> • Pakkaa pyykki ja jätteet ohjeiden mukaisesti • Pyykin käsittely Puro-pesulan ohjeiden mukaisesti • Kaada eritteet suoraan huuhtelu- ja desinfektiokoneeseen
Potilaan ja vierailijan ohjaus	
Potilaan kuljettaja	<ul style="list-style-type: none"> • Desinfioi kädet ennen kuljetusta ja sen jälkeen • Käytä hengityksensuojainta • Suojakäsineitä ei käytetä kuljetuksen aikana • Siirrä potilas suoraan tutkimukseen/toimenpiteeseen ja takaisin • Kts. Potilaan kuljetus sairaalassa-ohje
Potilas kuljetettaessa	Jos mahdollista, venttiilitön FFP2 , muuten kirurginen suu-nenäsuojain
Potilaan kuntouttaja	Voit kuntouttaa potilasta ainoastaan potilashuoneessa

Ilmavarotoimien käyttö

<p>Ilmavarotoimien tarkoituksena on katkaista ilmatartuntatie sairauksissa, jotka tarttuvat ilmassa kauas ja kauan leijailevien mikropartikkelien välityksellä. Näitä partikkeleita erittyy ilmaan erityisesti potilaan yskiessä, aivastaessa tai hengitysteihin kohdistuvissa toimenpiteissä. Alla esimerkkejä ilmavarotoimin hoidettavista taudeista.</p>	
Hengitysteiden tuberkuloosi tai tartuntavaarallisen hengitysteiden tuberkuloosin epäily	Kts. Yskösnäytteet ja varotoimet hoidettaessa potilasta, jolla epäillään tai on todettu tuberkuloosi
Hengitysteiden ulkopuolinen tuberkuloosi: tilanteet, joissa syntyy aerosolia (esim. runsaasti erittävän fistelin suihkuttaminen)	Kts. Yskösnäytteet ja varotoimet hoidettaessa potilasta, jolla epäillään tai on todettu tuberkuloosi

Tuhkarokko (Morbilli)	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmavarotoimet 4 vrk ihottuman alusta. Noudata aina myös kosketusvarotoimia • Mikäli työntekijä on varmuudella sairastanut tuhkarokon, hengityksensuojainta ei tarvitse käyttää. Kaikissa muissa tilanteissa hengityksensuojainta on käytettävä. • Ilmavarotoimet jatkuvat 2 tuntia eristyksen purkamisesta (tilan voi siivota tänä aikana käyttäen hengityksensuojainta ja muita tarvittavia suojaimeja) • Rokottamattomien lasten sekä rokottamattomien ja tuhkarokon sairastamattomien aikuisten tulee välttää vierailua tartuttavan tuhkarokkopotilaan huoneessa.
Vesirokko (Varicella)	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnes rakkulat ovat kuivuneet • Noudata aina myös kosketusvarotoimia • Hengityksensuojainta ei tarvitse käyttää, jos tietää sairastaneensa vesirokon
Vesirokkopneumoniitti	<ul style="list-style-type: none"> • Koko hoitajakson ajan • Noudata aina myös kosketusvarotoimia • Hengityksensuojainta ei tarvitse käyttää, jos tietää sairastaneensa vesirokon
Vyöruusu	<ul style="list-style-type: none"> • Paikallinen immuunipuutteisella: ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat kuivuneet. Hengityksensuojainta ei tarvitse käyttää, jos tietää sairastaneensa vesirokon. • Yleistynyt: ilma- ja kosketusvarotoimet, kunnes rakkulat kuivuneet. Hengityksensuojainta ei tarvitse käyttää, jos tietää sairastaneensa vesirokon.
Apinarokko	Kosketus-, pisara- ja ilmavarotoimet , kts. Apinarokko-ohje

Menettelyohje pohjautuu HUS Infektiosairauksien klinikan ohjeeseen (23.1.2023)